

ویرایش جدید

روش تدریس

لارسن فریمن

مترجم: رسول ابراهیمی

سرشناسه کتاب

هرگونه کپی برداری از این کتاب به هر شکل ممنوع است و پیگرد قانونی دارد.

روش تدریس	نام کتاب
techniques in language teaching	عنوان انگلیسی
لارسن فریمن	نویسنده
رسول ابراهیمی	مترجم
آموزشی	موضوع

4	سپاسگزاری
23	فصل اول : مقدمه : اهداف این کتاب
41	فصل دوم : روش دستور زبان و ترجمه
55	فصل سوم : روش مستقیم
70	فصل چهارم : روش شنیداری-گفتاری
90	فصل پنجم : روش سکوت
124	فصل ششم : روش تلقین‌زدایی
149	فصل هفتم : یادگیری زبان گروهی
181	فصل هشتم : واکنش فیزیکی کامل
197	فصل نهم : آموزش زبان ارتباطی
218	فصل دهم : آموزش مبتنی بر محتوا
234	فصل یازدهم : آموزش زبان تکلیف محور
252	فصل دوازدهم : ابعاد سیاسی آموزش زبان و رویکرد مشارکتی
272	فصل سیزدهم : آموزش راهبرد یادگیری، یادگیری گروهی و هوش‌های چندگانه
298	فصل چهاردهم : استفاده‌های جدید از فناوری در آموزش و یادگیری زبان

سپاسگزاری

ما از خوانندگان چاپ اول و دوم این کتاب سپاسگزاریم. نظرات و راهنمایی‌های ارزشمند شما به ما کمک کرد تا چاپ سوم را بهتر کنیم.

روشی که ما در این کتاب استفاده کرده‌ایم، بر اساس تجربه‌ی ما در تدریس در یک دوره‌ی آموزشی در دانشکده‌ی تربیت معلم بوده است. اگر همکاران و دانشجویان آنجا نبودند، این کتاب هیچ‌وقت نوشته نمی‌شد. ما واقعاً از زمانی که در آن محیط فوق‌العاده گذرانیدیم، سپاسگزاریم.

مارتی دوست دارد از دایان تشکر کند که یک معلم و مربی الهام‌بخش و همچنین یک همکار و دوست عزیز برای او بوده است. همکاری با او در این پروژه افتخار بزرگی بود.

دایان هم دوست دارد از مارتی به خاطر همکاری در این پروژه و روحیه‌ی مثبتش تشکر کند. دایان امیدوار است که مارتی این پروژه را از آن خود بداند و در آینده آن را ادامه دهد.

ما از همسرانمان به خاطر تشویق و حمایتشان تشکر می‌کنیم.

دایان از ویراستاران این مجموعه، راسل کمبل و ویلیام رادرفورد، به خاطر باور اولیه‌شان و تشویق‌های مداوم و پیشنهادهای مفیدشان قدردانی می‌کند.

همچنین کار کردن با افراد حرفه‌ای در انتشارات دانشگاه آکسفورد برای ما لذت‌بخش بود. در این چاپ، ما به‌ویژه از کمک‌های جولیا بل و ویرایش ماهرانه‌ی آن هانتر و کیث لیفیلد تشکر می‌کنیم.

علاوه بر این، متخصصان برجسته و همکاران ما با مهربانی به درخواست‌های ما برای بازخورد دادن به بخش‌هایی از این نوشته پاسخ دادند و این کتاب از نظرات آن‌ها بهره‌مند شده است. ما از افراد زیر سپاسگزاریم: ارل استویک، شاکتی گاتگنو، گئورگی لوزانوف، آلیسون میلر، تتسو نیشیزاوا، جنیبل راردین، پت تیرون، جیمز اشرف، مارجرى وش، آن اسنو، السا آئورباخ، لئو ون لیر و مت شولز. نظرات آن‌ها باعث شد ما به تفسیر و برداشت خودمان از مطالب مطمئن‌تر شویم. البته هر اشتباهی در برداشت مطالب، کاملاً به عهده‌ی خود ماست.

فهرست کلمات اختصاری

در این بخش، فقط شکل کامل کلمات اختصاری به فارسی ساده آورده شده است:

- روش شنیداری-گفتاری
- پیکره‌ی ملی بریتانیا
- آموزش مبتنی بر محتوا

- یادگیری گروهی زبان
- آموزش ارتباطی زبان
- یادگیری زبان به کمک رایانه
- یادگیری یکپارچه‌ی محتوا و زبان
- انگلیسی به عنوان زبان مشترک
- صفحه نمایش کریستال مایع
- یادگیری زبان دوم
- امنیت، پرخاشگری، توجه، تفکر، یادآوری و تشخیص
- دستورالعمل مشاهده‌ی تدریس پناهگاهی
- زبان مقصد
- آموزش زبان مبتنی بر تکلیف
- زبان کامل
- منطقه‌ی رشد تقریبی

برای مربیان معلم

کار آموزش زبان

کار معلمی جنبه‌های مختلفی دارد. این کار هم فکری است و هم اجتماعی. جنبه‌های جسمی، احساسی، عملی، رفتاری، سیاسی، تجربی، تاریخی، فرهنگی، معنوی و شخصی هم در آن نقش دارند. به طور خلاصه، معلمی کار بسیار پیچیده‌ای است. این کار نه تنها تحت تأثیر این دوازده جنبه و شاید جنبه‌های دیگر است، بلکه نیاز دارد که همه‌ی این‌ها برای حمایت از یادگیری دانش‌آموزان هماهنگ شوند.

وقتی به طور خاص درباره‌ی آموزش زبان صحبت می‌کنیم، این پیچیدگی حتی بیشتر هم می‌شود. دیدگاه معلمان درباره‌ی ماهیت زبان، آموزش و یادگیری زبان، و همچنین شناخت آن‌ها از محیط اجتماعی و فرهنگی که در آن تدریس می‌کنند، بر این پیچیدگی تأثیر می‌گذارد. در واقع، تحقیقات نشان داده است که معلمان زبان، دانش آموزشی مشترکی دارند که با معلمان رشته‌های دیگر متفاوت است. با این حال، تاریخچه‌ی یادگیری زبان هر معلم هم منحصر به فرد است. روشی که معلمان در دوران دانش‌آموزی خودشان یاد گرفته‌اند، حتماً در شکل‌گیری روش تدریستان مؤثر بوده است.

علاوه بر این، در سطح کلاس درس هم پیچیدگی‌هایی وجود دارد. نیازهای دانش‌آموزان در یک کلاس خاص و در یک زمان خاص، منحصر به فرد است و این نیازها لحظه به لحظه تغییر می‌کنند. در نهایت، معلمان نه تنها باید

تلاش کنند نیازهای یادگیری دانش‌آموزان خود را برآورده کنند، بلکه باید با سایر خواسته‌هایی که زمان و توجه آن‌ها را می‌گیرد نیز کنار بیایند.

به خاطر این پیچیدگی، با اینکه این کتاب درباره‌ی روش‌ها و نوآوری‌های سال‌های اخیر است، ما نمی‌خواهیم شما را قانع کنیم که یک روش از دیگری بهتر است، یا اینکه یک روش کامل و بی‌نقص وجود دارد یا در آینده به وجود خواهد آمد. کار معلمی چیز دیگری می‌گوید. همان‌طور که یک متخصص می‌گوید: «اینکه ادعا کنیم می‌توانیم دقیقاً پیش‌بینی کنیم در موقعیتی به پیچیدگی کلاس درس چه اتفاقی می‌افتد، منطقی به نظر نمی‌رسد. چون یا باید فکر کنیم که انسان‌ها در یادگیری خیلی مکانیکی عمل می‌کنند، یا اینکه فکر کنیم می‌توانیم همه‌ی عوامل مؤثر را اندازه‌گیری و پیش‌بینی کنیم. هیچ‌کدام از این دو دیدگاه درست نیست.

در نهایت، اگر فرض می‌کردیم که زبان‌آموزان فقط زبان‌آموز هستند، معلمان فقط معلم هستند و یک کلاس درس با کلاس دیگر فرقی ندارد، احتمالاً نیازی به رویکردهای پیچیده در آموزش زبان نبود. و فقط کافی بود تغییراتی را برای سن زبان‌آموزان، اهداف خاص یا تعداد دانش‌آموزان در نظر بگیریم. اما حقیقت این است که: «زبان‌آموزان فقط زبان‌آموز نیستند، همان‌طور که معلمان فقط معلم نیستند. محیط‌های آموزشی هم از جنبه‌های مهمی با یکدیگر تفاوت دارند. به عبارت دیگر، آموزش زبان خیلی پیچیده‌تر از تولید

ماشین است. بنابراین نمی‌توانیم فکر کنیم که فناوری آموزش زبان به طور منظم و قطعی به نتایج یادگیری قابل پیش‌بینی منجر می‌شود.

یک متخصص دیگر اشاره می‌کند که این موضوع حتی در یک فرهنگ خاص هم درست است. نمی‌توان فرض کرد که همه‌ی معلمان برداشت یکسانی از زبان، یادگیری و آموزش داشته باشند. بنابراین، آموزش زبان به جای اینکه اجرای یک روش منطقی باشد، احتمالاً شامل برخورد و تعامل منطق‌های مختلف است. به همین دلیل، توجه به تنوع و گوناگونی که کلاس‌های ما را شکل می‌دهد، کار درستی است.

یادگیری معلمان زبان

شناخت ماهیت پیچیده و متنوع کار معلمی، در پانزده سال گذشته بحث‌های زیادی را درباره‌ی این سؤال به وجود آورده است که معلمان زبان چگونه تدریس را یاد می‌گیرند. در همین دوره، مجله‌ی تحقیقات آموزش زبان نیز شروع به کار کرد. خلاصه‌ی بسیاری از تحقیقاتی که در این منابع گزارش شده، درک امروزی ما از یادگیری معلمان زبان را نشان می‌دهد: یادگیری معلم زبان دوم، یک فرایند اجتماعی است و به شناخت فرد از خودش، موضوع درس، برنامه‌ی درسی و محیط بستگی دارد. معلمان زبان دوم، هم از دانش موجود استفاده می‌کنند و هم دانش جدیدی می‌سازند.

آن‌ها تصمیم می‌گیرند که چگونه به بهترین شکل به دانش‌آموزان خود در محیط‌های پیچیده‌ی اجتماعی، فرهنگی و تاریخی آموزش دهند.

چنین دیدگاهی، تصورات ما از یادگیری معلم را کاملاً تغییر داده است. همان‌طور که یک متخصص دیگر می‌گوید: در حالی که دیدگاه‌های سنتی، کار معلم را به کار بردن نظریه در عمل می‌دانستند، دیدگاه‌های جدیدتر، یادگیری معلم را نظریه‌پردازی درباره‌ی عمل می‌دانند. بنابراین، معلمان به جای اینکه فقط مصرف‌کننده‌ی نظریه باشند، هم عمل‌کننده و هم نظریه‌پرداز هستند. با توجه به این دیدگاه، تربیت معلم باید دو کار انجام دهد: باید مهارت‌های تفکر و تأمل را آموزش دهد و باید زبان و واژگانی را فراهم کند که شرکت‌کنندگان بتوانند تجربه‌ی خود را با آن نام‌گذاری کنند.

این دو کار، همان چیزهایی هستند که ما معتقدیم مطالعه‌ی روش‌های تدریس می‌تواند به خوبی به آن‌ها بپردازد. اول از همه، با مشاهده‌ی کلاس‌های درس و سپس تحلیل مشاهدات، ما قصد داریم به خوانندگان کمک کنیم تا مهارت‌های تفکر و تأمل را در خود پرورش دهند. این مهارت‌ها برای احساس کارآمدی آن‌ها مهم است. هدف این است که تفکری را که در پشت رفتار ظاهری در کلاس درس وجود دارد، نشان دهیم تا دلیل برخی از تصمیماتی را که معلمان می‌گیرند، بفهمیم. مطالعه‌ی روش‌های تدریس همچنین راهی برای آشنایی با تفکر و گفتمان حرفه‌ای است که